

Әй, мәктәбем гомер учагым.
Әнкәм сыман өйрәттең син мәктәп,
Бу дөньяны ничек танырга
Белми идем , синдә белдем мәктәп .
Нинди хисләр белән янарға

Àâúëùì Òàòàð Èàçúñú-Ôèðéà.mp3

**МБОУ «Отар –Дубровская
СОШ»**

**Пестречинского
муниципального района РТ.
Учитель математики:
Каримуллина Вафия
Сахиповна.**

Оештыру моменты.

- * **Карагыз өстэлдәме барсы да**
- * **Китап, дәфтәр ,ручка.....бәяләү битләре, ЗХУ бите,1,2,3,4 цифрлары,кызыл һәм яшел түгәрәкләр, лото.**
- * **Кыңгырау шалтырады,**
- * **Дәрескә чакырды.**
- * **Исәнмесез! Утырыгыз.**
- * **Барыгыз да елмаегыз миңа, һәм бер-берегезгә.**

* “ 7 кат үлчэ,

* 1 кат кис”

* Знаю (Белэм)	Хочу знать (Белергэ телим)	Узнал (Белдем)
----------------------	----------------------------------	-------------------

**Дәреснең девизы: “Хатаны тап”
НЫ ЧИШСӘК**

$$1) \sqrt{121} = 12;$$

$$2) \sqrt{100} = 0;$$

$$3) \sqrt{49} = -7;$$

$$4) \sqrt{0,81} = 0,8$$

$$5) \sqrt{-36} = -6$$

Дэрснең девизы:

- * 11 “Фикерлэргә,
- * 10 эзлэргә,
- * 7 чишэргә,
- * 0,9 тәнкыйтьлэргә,
- ** квадрат тамыр алып булмый ярдәм итэргә

Дәреснең девизы:

- * «Уйларга,
- * Эзләргә,
- * Чишәргә,
- * Ижәт итәргә,
- * Ярдәм итәргә.»

Телдэн эш Нэрсэлэр язылган?

$$* 2x - 12 = 8 \quad (1)$$

$$* б) x^2 + 2 - 3x = 0; \quad (2)$$

$$* в) 1,2x + 4,8 = 0,2x - 0,2 \quad (3)$$

$$* а) 4x^2 - 5x - 7 = 0; \quad (4)$$

Теория

* Нинди тигезлэмэлэрне
квадрат тигезлэмэлэр
дип атыйлар?

Квадрат тигезлэмэлэр

$$ax^2 + bx + c = 0$$

a – беренче коэффициент

b – икенче коэффициент

c – ирекле буын

x – үзгәрешле

Такта белән эш

- *Игътибар белән тактага карагыз.
- *Сез ничек уйлыйсыз , без бүген нинди тема узабыз ?

Дәреснен темасы:

* $ax^2 + bx + c = 0,$

* $ax^2 + bx = 0,$

* $ax^2 + c = 0 \dots \dots \dots$

* Чишүне системалаштыру.

Максат:

- * Квадрат тигезлэмэлэрне чишүне камилләштерү,
- * Конкретлаштыру, белемнәрне тирәнәйтү квадрат тигезлэмэлэрне тикшерү нәтижәсендә (**яңа ысул өйрәнү**), рациональ ысуллар.

Телдэн эш

* Коэффициентларын айтегез

* 1) $4x^2 - 5x - 7 = 0;$

* 2) $x^2 + 2 - 3x = 0;$

* 3) $3x^2 + 2x = 0;$

* 4) $17 - x^2 - x = 0.$

* 5) $8 - 9x^2 = 0;$

Квадрат тигезлэмэлэрне чишү

1. Выписать коэффициенты:

$$a = \dots, b = \dots, c = \dots$$

2. Вычислить дискриминант по формуле:

$D = b^2 - 4ac$ и сделать вывод о наличии корней.

3. Найти корни по формуле:

$$x = \frac{-b \pm \sqrt{b^2 - 4ac}}{2a}$$

Квадрат тигезләмәнең тамырлары санын күрсәтегез.

Вариант 1

а) $5x^2 - 4x - 1 = 0$;

б) $x^2 - 6x + 9 = 0$;

в) $2x + 3 + 2x^2 = 0$.

Вариант 2

а) $3x^2 - 5x + 2 = 0$;

б) $4x^2 - 4x + 1 = 0$;

в) $3x + 1 + 6x^2 = 0$.

Жаваплар

Вариант 1

- а) $D=36$,
2 корня;
- б) $D = 0$,
1 корень;
- в) $D = -20$, нет
корней.

Вариант 2

- а) $D = 1$, 2 корня;
- б) $D = 0$, 1 корень;
- в) $D = -15$, нет корней.

Тигезлэмэлэрне чишэргэ

* 2. Тигезлэмэлэрне чишэргэ:

* а) $2x^2 - 18 = 0$;   в) $x^2 + 16 = 0$;

* б) $3x^2 - 12x = 0$;   г) $3,6x^2 = 0$.

Жаваптары:

- * а) -3 һәм 3
- * в) чишелеше юк
- * б) 0 һәм 4
- * г) 0

Тулы булмаган квадрат тигезлэмэлэр

1) $ax^2 + bx = 0$

Чишү: $x(ax + b) = 0,$

$x = 0$ яки $ax + b = 0, x = \dots$

2) $ax^2 + c = 0$

Чишү: $ax^2 = -c, x^2 = -c/a, x = \dots$

3) $ax^2 = 0$

Чишү: $x = 0$

Физкультминутка

- * Күзләр белән миг-миг.
- * *(Күзләрне ачып йомалар.)*
- * Куллар белән чик-чик
- * *(Кулларны чәбәклиләр.)*
- * Күзләр белән миг-миг.
- * *(Күзләрне ачып йомалар),*
- * Куллар белән чик-чик
- * *(Кулларны чәбәклиләр.)*
- * Бер уңга (уңга борылабыз),
- * Бер сулга (сулга борылабыз),

Тигезлэмэне чишэргэ

* $4x^2 + 1996x - 2000 = 0,$

* Ничек тиз генэ
чишэбез? Проблема.

Тикшерү

1. Өйрэнгән формула буенча тамырларын табарга:

1 нче группа: 1) $2x^2 - 7x + 5 = 0$. 2) $-3x^2 + x + 2 = 0$

2 нче группа: 1) $-x^2 + 7x - 6 = 0$ 2) $x^2 + 3x - 4 = 0$

3 нче группа: 1) $x^2 + x - 2 = 0$ 2) $3x^2 - 8x + 5 = 0$

2. а, в, с Коэффициентлары арасындагы бәйләлекне ачыклагыз

3. Нәтижә чыгарыгыз.

Жаваплары:

* 1 нче группа: 1) 1 һәм 2,5

* 2) 1 һәм $2/3$

* 2 нче группа: 1) 1 һәм 6

* 2) 1 һәм -4

*

* 3 нче группа: 1) 1 һәм -2

* 2) 1 һәм -4

НЭТИЖЭ.

- * **Эгэр квадрат тигезлэмэлэрдэ коэффициентлар суммасы $a+b+c=0$ икэн, бер тамыры һәрвакытта 1 гә тигез , ө икенче тамыр $\frac{c}{a}$ тигез.**
- * **Бу метод Квадрат тигезлэмэлэрнең коэффициентлары суммасы методы була.**
- * **$4x^2 + 1996x - 2000 = 0$.**
- * **тамыры берсе 1 гә,**
- * **икенчесе - 500 гә тигез.**

Тиз генә ничек тамырларын
табабыз?

$$2004x^2 + 3x - 2001 = 0.$$

Тигезлэмэлэрне чишэргэ

* 1 нче группага 1) $2x^2 - 3x - 5 = 0$

*

* 2 нче группага 1) $-x^2 + 5x + 6 = 0$

*

* 3 нче группага 1) $x^2 - 3x + 2 = 0$

*

Жаваптары:

- 1 нче группаның - 1 һәм 2,5
- 2 нче группаның -1 һәм 6
- 3 нче группаның -1 һәм - 4

Нәтижә

Әгәр квадрат тигезләмәләрдә
коэффициентлар суммасы $a+c=v$ икән,
бер тамыры һәрвакытта -1 гә тигез,
ә икенче тамыр $\left(\frac{-c}{a}\right)$ тигез.

- * Бу метод Квадрат тигезләмәләрнең
коэффициентлары суммасы методы була

$$2004x^2 + 3x - 2001 = 0$$

Бер тамыры -1, $\emptyset$

$$x_2 = -\frac{-2001}{2004} = \frac{667}{668}.$$

икенчесе

Чөнки $a+c = b$.

Тигезлэмэлэрне чишэргэ:

1) $x^2 + 4x - 5 = 0;$

2) $x^2 - 8x - 9 = 0;$

3) $3x^2 + x - 4 = 0$

ЖАВАПЛАРЫ

*1) 1 һәм 5

*2) $-1 \frac{4}{3}$ һәм 9

*3) 1 һәм $-\frac{4}{3}$

Мөстәкыйль эш

МӨСТӘКҮЙЛЬ ЭШ

1. $5x^2 - 11x + 6 = 0$

2. $11x^2 + 27x + 16 = 0$

Үрнәк буенча тикшерү

* 1) $a=5$, $b=-11$, $c=6$.

* $a+b+c=5+(-11)+6=0$, димәк тамырлары

$$x_1 = 1, x_2 = \frac{6}{5} = 1,2$$

* 2) $a=11$, $b=27$, $c=16$

* $a+c=b$. $11+16=27$, димәк тигезләмәнең тамырлары

$$x_1 = -1, x_2 = -\frac{16}{11}$$

Кагыйдәне ныгыту

* *Әйтем бетер*

* **Квадрат тигезләмәләреннең
коэффициентлары суммасы
буенча тигезләмәнең
тамырларын болай
табалар.....**

Әйтеп бетер:

- * Квадрат тигезләмәләрнең коэффициентлары суммасы буенча тигезләмәнең тамырларын болай табалар.....

Ижади эш

- * Квадрат тигезләмәләрнең коэффициентлары суммасы буенча тигезләмәнең тамырларын Мисал китер

Өйгә эш

- * ОГЭ -2018 дән 6 нчы биремнәрне коэффициентлар суммасы методы белән чишә торган квадрат тигезләмәләрне чишәргә.
- * Кагыйдә ятларга.

Рефлексия

- * 1) Бүгенге дәрестә нинди яңалык белдең?
- * 2) Нәрсәләрне ныгытырга кирәк.
- * 3) Үзенне нәрсә өчен мактыйсың?
- * 4) Дәрестә куйган максатка ирештекме

Дәрес

1. кызык
2. күңелсез
3. Битараф

Дәрестә

1. Эшләдем
2. ял иттем
3. башкаларга булыштым

Йомгак

1. материалны аңладым
2. белгәнгә караганда күбрәк белдем
3. аңламадым

**Безнең дәрес ахырына
якынлашты.**

Минем әйтәсем килә...

Үзеңне ни өчен мактыйсың?

**Иптәшләреңне ни өчен
мактый аласың?**

Үз –үзебезне бәялик.

- * **Номинацияләр:**

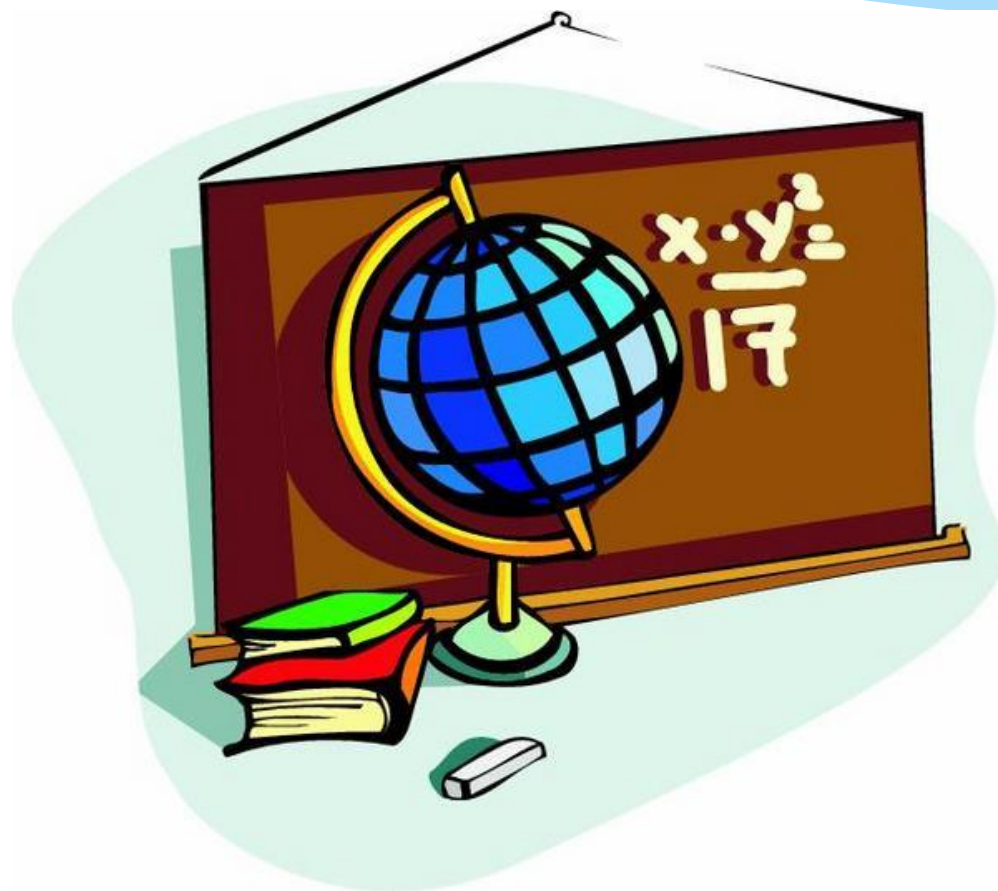
- * Иң яхшы тәнкыйтьче, хата табучы;
- * Иң кыска юл белән эшләүче;
- * Иң матур язучы;
- * Белергә омтылучы;
- * Дөрөс итеп җавап бирергә омтылучы;
- * Иң актив укучы.

Үзеңне бәялә.

«5» - я хорошо работал и у меня всё получилось
«4» - мне не удалось выполнить всё, что я наметил
«3» - мне было трудно и у меня не всё получилось

Дәрес өчен барыгызга
да бик зур рәхмәт!

* Опрос-анкета.

* 1) Умеете, ли вы решать квадратные уравнения?

* А) Да   Б) Нет

* 2) Возникают ли трудности у вас при решении квадратного уравнения?

* А) Да   Б) Нет

* 3) Часто ли вы решаете квадратные уравнения.

* А) Да   Б) Нет

* 4) Столько способов решения квадратного уравнения вы знаете?

* Ответ:

* 5) Какой способ решения квадратных уравнений вы используете чаще других?

* Ответ:

Источники изображений

<http://krasdo.ucoz.ru/ee383358c499.png>

http://www.grafamania.net/uploads/posts/2008-08/1219611582_7.jpg

<http://my-shop.ru/shop/books/106605.html>